

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Exercitvi crucesignatorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

nostros pro eodem negotio instare curasti, afferens te & terram tuam expositurum omnino ad ejusdem negotij complemen-tum. Nos vero credentes ut quod pro-mittebas verbo, curares opere adimplere, promotioni ejusdem Regis sollicitus in-tendere procuravimus, sicut per Dei grati-am effectus operis manifestat. Sed qua-liter tu postmodum deferens nos & Ro-manam Ecclesiam, eidem Regi manum auxilii tui subtraxeris, & juraveris contra ipsum, utinam nescirent alij, quia non potuit nos latere.

*E X E R C I T V I
cruce signatorum.*

Epist. 161.
De capione
Iadert.
Vide gesta In-
noc. III. cap.
86. 87.

Dolemus non modicum & move-mur quod iis quibus remissionis im-pendere gratiam solebamus & aeternae poli-ciceri retributionis augmentum, nunc, quod sine incore multo non dicimus, nostra salutationis alloquium & apostolicae bene-dictionis praesidiū cogimur denegare. Ecce etenim aurum versum est in Scoriā, & penè penitus aeruginavit argenteum, cūm à puritate vestri propositi recedentes, & in invium declinantes à via, quasi manum retraxisti ab aratro, & retrosum cum Loth conjugē respexit. Cūm fugientes Aegyptum festinare debuissetis ad terram melle ac lacte manantem, errantes ad solitudinem divertisti, ubi reducentes ad animum qualiter in Aegypto super ollas carnium federatis, non solum esuristi alia & pepones, sed fraternalum sanguinem fitivisti. Sanè rememorans serpens antiquus qualiter inter semen mulieris & eum inimicitias Deus posuerit, post hominis primi lapsum, quia in caput prevalere non potuit, insidiatus calcaneo, scipsum occul-tavit in via, ut vel equorum ungulas tan-geret, & cum equo prosterneret ascensorem, consueta fraudis astutia & solita ne-quitiae malignitate procurans ut saltē modicum fermenti corrumperet totam massam, & omnium facti rei, cūm offen-deretis in uno, totius laboris vestri mer-itum perderetis. Attendens siquidem ipse hostis antiquus, qui est diabolus & satana-nas, qui seducit universum orbem, quod majorem caritatem nemo habet quam ut animam suam ponat quis pro amicis suis, ut vos tantæ caritatis affectu & mercede pri-varet, contra fratres vestros bellum move-re vos fecit & signa vestra primum con-tra fideles populos explicare, quatenus sic ei peregrinationis vestrae solveretis primi-tias, & tam vestrum quam fratrum vestro-

rum sanguinem dæmonibus funderetis. Habentes igitur faciem non euntis in Hierusalem, sed descendantis potius in Aegyptum, in Hierico ab Hierosolymis descendisti, & incidisti ideo in latrones, qui & vos virtutum spolarunt amictu, & peccatorum plagas imposuerunt spoliatis, nec abire tamen voluerunt haec tenus nec relinquere semivivos, cūm adhuc apud vos immisiones per angelos malos fiant, ut tamquam pro necessitatibus vestris diver-tatis ad insulas, & in sumptus vestros Chri-stianorum spolia convertatis, sicut nuper apud Iaderam accepimus vos fecisse. Cūm enim illuc navigio venissetis, signa vestra contra civitatem protinus expandentes, tentoria in obsidione fixisti, vallavisti undique civitatem, & muros ipsius non sine multa effusione sanguinis suffodisti. Cūmque cives subire cum Venetis judi-cium nostrum vellent, nec in hoc etiam apud vos potuissent misericordiam invenire, circa muros suos crucis imagines sus-penderunt. Sed vos in injuriā crucifixi non minus civitatem impugnasti & cives, sed eos ad deditio[n]em violenta dextera coegeristi. Debuerant autem vos à tam ne-quissimo proposito vel reverentia crucis assumpta vel carissimi in Christo filii no-stri Henrici Regis Vngarorum illustris & nobilis viri Andreæ Duci fratri ejus de-votio, qui pro terra sancta subsidio crucis signaculum assumperunt, vel saltē apostolicae sedis auctoritas, quæ vobis curavit districtus inhibere ne terras Christiano-rum invadere vel lādere tentaretis nisi vel ipsi vestrum iter nequierit impedirent, vel alia causa justa vel necessaria forsan occur-reter propter quamaliud agere, acceden-te consilio Legati, possentis. Ne vero præmisita inhibitio segniter audiretur, si qui contra eam venire præsumerent, eos de-nuntiavimus excommunicationis vinculo innodatos & beneficiis indulgentiae quam apostolica sedes cruce signata indulxit im-munes. Ceterum licet dilectus filius no-ster Petrus tituli sancti Marcelli Presby-ter Cardinalis apostolicae sedis Legatus prohibitionis nostræ tenorem quibusdam ex vobis exponere curavisset, & tandem litteræ nostra vobis fuissent publicè præ-sentatae, nec Deo nec sedi apostolicae de-tulisti, sed ut se redderent coegeristi mi-seros Iadertinos. Veneti ergo in oculis vestris subverterunt muros civitatis ejusdem, spoliaverunt Ecclesias, ædifica de-struxerunt, & vos cum eis Iadertinorum spolia divisisti. Ne igitur addatur pecca-

QQq ij

to peccatum , & in vobis quod legitur impleatur, *Peccator contemnit cùm in profundum venerit vitiorum* , universitatem vestram monemus & exhortamur attentiùs & per apostolica vobis scripta mandamus & sub interminatione anathematis districte p̄cipimus quatenus Iaderam nec destruatis amplius quām hactenus est destrūta , nec destrui faciatis , aut quantum in vobis fuerit permittatis , sed nuntiis Regis ejusdem ablata omnia restituere procuretis. Alioquin vos excommunicatio- nis sententiae subjacere noveritis , & à promissa vobis venia remissionis immunes.

APPENDIX LIBRI QVINTI.

*DILECTIS FILIIS MATTHÆO
Abbati & fratribus sancti Laurentij de
Aversa tam præsentibus quām futuris re-
gulariter substituendis in perpetuum.*

C Omissæ nobis sanctæ & apostoli- ca sedis hortatur auctoritas ut locis & personis ipsius auxilium devotione debita implorantibus tuitionis præsidium impendere debeamus : quia sicut injusta poscentibus nullus est tribuendus assensus , sic legitima & justa desiderantibus nulla est differenda peritio , præsertim eorum qui cum honesta & laudabili morum compo- sitione gaudent omnipotenti Deo deser- vire. Eapropter , dilecti in Christo filij , vestris justis postulationibus clementer annuimus , & prædecessorum nostrorum Romanorum Pontificum vestigiis inhæren- tes , cœnobium sancti Laurentij de Aversa , in quo divino estis obsequio mancipati , sub beati Petri & nostra protectione sus- cipimus & præsentis scripti privilegio com- munimus , atque ab omni tam ecclesiasti- ca quām secularis personæ jugo ita omnino liberum manere decernimus ut soli sanctæ & apostolicæ Romanæ Ecclesiae nullo medio perenniter sit subjectum. Statuimus quoque ut illa monasteria , Ecclesiae , sive cellæ quæ cœnobio vestro concessa sunt , firma vobis vestrisque suc- cessoribus & illibata permaneant ; quæ quidem his nominibus annotantur , vide- licet cœnobium sancti Laurentij de Aversa prædictum , situm extra mœnia civitatis Aversæ , cum Ecclesia sancti Petri sistente prope portam ejusdem monasterij , cum burgo quod est juxta dictum monasterium ,

ac cum alio burgo quod dicitur Verzalus , cum omnibus juribus , rationibus , & perti- nentiis , * & plures alias Ecclesias quas brevi- tatis causa prætermittit. Quas quidem Ec- clesias , sive parochiales , sive populum non habentes , cum suis juribus vobis & eidem cœnobio auctoritate apostolica confirmamus ; ipsas , & si quas alias cum suis hominibus & parochianis poteritis in futurum canonice adipisci , in favorem re- ligionis vestræ , & ut quietius & tranquilius omnium creatori pro salubri statu uni- versalis Ecclesiæ serviat , ab omni jure episcopali eximimus de speciali gratia & plenitudine potestatis , ita quod in nullo episcopali jure seu contentiosa jurisdictio- ne monachi seu clerci seculares & paro- chiani in vestris Ecclesias sive cellis com- morantes respondere diocesanis Episcopis teneantur , neque coram eorum ordinarii conveniri valeant , etiam si in loco non exempto delinquent forsitan , contrahant , vel res litigiose existant. Et in majorem vestrae religionis favorem similiter indul- gemus ne quisquam Episcopus vel Archie- piscopus monasterij vestri monachos & homines , domesticos , servitores ipsius lai- cos pro ulla causa ullōve modo sine Ro- mani Pontificis licentia suspendere aut excommunicare præsumat. Volumus etiam ac perpetua stabilitate firmamus ut nul- lus Episcoporum vel Archiepiscoporum audeat adficare Ecclesiam sive capellam in locis quibus possit vestro monasterio , Ecclesias sive cellis , vel earum parochianis aliquod præjudicium vel scandalum ge- nerari. Confirmamus etiam vobis & jam- dicto cœnobio privilegia donationis ipsa- rum Ecclesiarum , sive à laicis sive viris ec- clesiasticis factæ sint : quarum Ecclesiarum instrumenta nostro conspectui ut authen- tica & legitima præsentastis apostolico judicio approbanda ; quibus diligenter vi- sis & intellectis , ipsa approbavimus & ra- tificavimus & ex certa scientia confirmavi- mus ; quibus etiam eti quod forte injuria seu negligenta minus firmitatis insertum est , vires plenissimæ notionis ex hac nostra suscipiant auctoritate. Nihilominus etiam confirmamus vobis & prælibato cœnobio privilegium centenaria præscriptionis quod felicis memoriae * Vrbanus Papa ei- dem cœnobio de benignitate apostolica indulxit , decernentes eos qui possessiones libertatesque ejusdē cœnobij vastallorum que suorum jura seu redditus detinuerint occupatos , exinde fore penitus amoven- dos , ipsique nullum omnino jus per de-

* Hæc non
fuit Papa , sed
scribe testi-
nantis.

* Vrbanus II.